

Herrers Valgfreds ville de Mand, der da stemte efter dette Program, blive flere og flere, og de ville igennem deres Repræsentanter, igennem os eller igennem Noale, der ere endnu bedre og dygtigere end vi, føre deres og vor Tante til Seer. Om det til sine Tid stopper op en Maaned eller to, har ikke meget at sige, naar det blot ellers gaar frem, men naar Statslibet, fordi det har en dobbelt Strue, en til hver Ende, gaar istaa, og man, naar man saa vil arbejde for at faae det i Gang, angribes for Stundesløshed, fordi man ikke vil vedblive at love, saa tror jeg, at Bedrøvelsen er i høieste Grad uberettiget. Smidderiis er jeg entig med det ærede Medlem i Ceter, han staar friere end disse Andre her i Salen; thi det ærede Medlem traar sig tilbage fra Adressen og han har derfor Net til at sige, at hans Stilling nu er friere, og at de, der have stemt for Adressen, synes han er mere forpligtede til at stille sig andeledes her. Jeg skal villig indrømme, at naar man har erkendt med sin Stemme over Adressen, at det konstitutionelle Monarkis Krav er, at Regeringen er i Overensstemmelse med det fra den almindelige Valgret udgaende Thing, og man saa faar til Svar, at det er en Misfjendelse af den ved Grundloven givne forfatningsmæssige Ordning, har man efter min Opfattelse en ikke meget fin politisk Følelse, naar man ikke kan føle, at det er Noget, man ikke kan tage imod uden at tage Repressalier, thi enten er det første ubefindigt, eller det sidste er om ikke en tilfældig, dog en virkelig politisk Fornærmelse. Etal man, naar man har aflagt sin Ed paa Grundloven, lade sig sige, at man misfjender den derved givne forfatningsmæssige Ordning og ikke alene tage det paa sig, men endog sige: Vi tage det med Lat og give det Ministerium, der siger det 23 Milioner til Beberlag for denne Fornærmelse. Som saar, det ærede Medlems Betragtninger kan jeg, uden Hensyn til deres Verdi vel forstaa, men hvorledes jeg skal komme til at forstaa de ærede Medlemmer for Svendborg Amts 2den Valgfreds (S. Jensen), Ringkøbing Amts 3die Valgfreds (S. Maden), Viborg Amts 5te Valgfreds (Thorup) og Mariæ Amts 3die Valgfreds (Chr. Pedersen), vil jeg studere lidt nærmere paa. Deres egne Andbødninger have ialfsald ikke gjort det klart. Det er mig klart, at det her er aldeles ikke om enkelte Personer at gjøre, ikke om den eller hin svigter Folkets Sag, thi der er en saadan Reising hos Folket, saadanne Fremfridt haade i Oplysning og Fædrelandskjerlighed, at dets Sag lader sig ikke afvise ved en Debat eller

ved en Afstemning her. Hvorledes den end falder ud, Det er min Tro, min fulde Overbevisning — og saa kan man kalde den Overtro, som man vil, deri skal nok vise sig sandt. Hvad nu angaar den høitagtede Regerings Stilling, har jeg ikke Meget at sige, berom, thi efter den ærede Konfjels-Præsidents Yttring, kan Ministeriet ikke sige os Noget som helst om hvorledes der vil stille sig endog saa med Hensyn til Finantsloven, hvis den fit den, eller med Hensyn til Stillingen, naar den ikke fit den, og hvad den ærede Finantsminister sagde i Formiddags, var ganske vist, som det er sagt, theoretisk smukt, men man har dog hørt det Meste deraf før, og det Allermeste deraf kunde man endog læse sig til endog saa for nylig i et Dagblad, og i hvad der for Øvrigt var tilfældet vedrørende Stillingen mellem Regeringen og Folkethinget, foreligger det intet Oplysende og intet Saadant, som jeg for mit Vedkommende behøver at besvare. Regeringen har i den Henseende ikke givet Bidrag til det Hæle, at have Stillingen. Der er kun med Hensyn til nogle Bemærkninger, der ere faldne mellem den ærede Kultusminister og flere Medlemmer, et Par Ord, jeg vil sige. Den ærede Minister yttrede, at den Politik, der er bleven fulgt, da han var levende Medlem i Ministeriet for sidste Krig, billigedes i meget høj Grad af Folket. Jeg siger, at det var meget vanskeligt for Folket at billige denne Politik, thi snart var den hestatlrig og snart eibevdant, snart standnavist og snart antistandnavist, saa at jeg paa staar, at Folket ikke har billiget denne Politik. Kun til en vis bestemt given Tid, da man rejste Skandinavismens og Eibevdantshedens Jæne i visse bestemte Hovedtræk, sandt disse Hovedtræk er bestemt Tilslutning, men den Politik, der førtes fra 1854 til 1864, har det danske Folk ikke billiget. Dernæst er der en anden Betragtning, som paa trænger sig mig, og det er i Anledning af den Yttring, at enhver dansk Mand vilde have ønsket, at i 18de Novemberforfatningen var bleven den eneste Forfatning for Kongeriet og Slesvig. Det forstaa jeg ikke. Naar Slesvigerne ønskede, som de havde forlangt, Danmarks Riges Grundlov udvidet til Slesvig, og naar vi ønskede, at beholde 5te Junigrundloven, skulde vi da ønske at ombytte 5te Junigrundloven med Novemberforfatningen, fordi et alle national-liberalt Parti i Landet vilde det. Jeg paa staar, at Flertallet i det danske Folk paa ingen Maade kunde ønske den Forfatningsforandring, som man saaledes ved Hjælp af Slesvigs Mann vilde søge gennemført. Forholdenes ulykkelige Udsvikling forhindrede jo